



© J. DE WINTER

# Kansen voor fruit in openbaar groen?

In het kader van de Europese Green Deal is meer biodiversiteit (in de stad) een actiepoint. Maar hoe pak je zo iets aan? Groenbeheerders van steden en gemeenten zien alvast veel voordelen van fruit in de stad.

*Joris Dewinter, Boerenbond, Filip Debersaques en Jan Mertens (UGent)*

## Grote soorten en vormenrijkdom

Joris Dewinter schreef voor zijn masterproef aan de faculteit Biowetenschappen (UGent) 208 steden en gemeenten aan, verspreid over Vlaanderen. Daarvan wilden er 81 deelnemen. In een semigestructureerd interview werden er uiteindelijk 56 bevestigd.

Fruit in openbaar groen wordt verrassend vaak gebruikt. Het merendeel van de bevestigde gemeenten (81%) had fruit in haar openbaar groen. Gemiddeld sprak men over vijf plaatsen waar fruit aangeplant was. De soorten- en vormenrijkdom binnen deze fruitprojecten was groot. De meest gebruikte vorm was een boomgaard (meer dan 50% van de bevestigde gemeenten), maar ook fruitgroepjes en snoepbosjes zijn populair (resp. 39% en 34%). De meest populaire soorten waren appel, peer en okkernoot.

## Esthetiek en beleving

Integratie van fruit in openbaar groen heeft wel degelijk een meerwaarde. Zo worden educatie, beleving en biodiversiteit als de belangrijkste meerwaardes van fruit geïdentificeerd. De herkomst van het fruit, maar ook de kennis van soorten en rassen worden verder verspreid en dienen daarmee een educatief doel. Fruitbomen hebben dikwijls ook een enorme bloemenpracht te bieden en het fruit biedt een gezond tussendoortje. Fruit weten daarmee esthetiek en beleving maximaal te combineren.

## Ecologie en biodiversiteit

Veel fruitprojecten zijn op ecologisch vlak en op het vlak van biodiversiteit van onschatbare waarde. Ze richten zich op bestuivers en een aantal dieren rond en op de site zoals de eikelmuis, das, vos, uil, eekhoorn, ... De fruitprojecten

zijn immers een ideale voedselbron en bieden daarnaast een schuil- en nestplaats. Vaak werd de fruitproductie op zich maar beperkt gezien als een meerwaarde.

“ **Fruitbomen weten esthetiek en beleving maximaal te combineren.**



### Uitdagingen

Fruit in openbaar groen biedt dus tal van voordelen, maar er zijn ook belangrijke aandachtspunten. Het grootste probleem was een gebrek aan kennis binnen de groendienst (28 van de 56 gemeenten vermeldden dit). Het beheer van de fruitprojecten is een totaalplaatje en een combinatie van zowel het onderhoud van de fruitboom of -struik als van de onderbegroeiing. Het is vaak complex en de kennis, samen met de technische knowhow, is vaak onvoldoende aanwezig. Standplaatsgeschiktheid, maaischade, plukschade en vandalisme kwamen ook veelvuldig aan bod.

### Naar een buurtgedragen fruitproject

Uit de interviews en terreinbezoeken werden een aantal aanbevelingen geformuleerd voor een succesvol fruitproject. De belangrijkste aanbeveling hierin was het plaatsen van de 'juiste plant op de juiste plaats', maar ook degelijke snoei en plaagmonitoring werden opgenomen. Verder dragen communicatie, betrokkenheid en actieve deelname (= participatie, eigenaarschap en verantwoordelijkheid) vanaf het begin bij tot een buurtgedragen fruitproject. Het leidt tot een duurzaam gebruik en beheer, waarbij iedereen meteen ook op de hoogte is van wat wel en niet eetbaar is. Medebeheer door burgers op basis van verworven kennis uit snoeidemo's of onder supervisie van de groendienst kan het werk van de groendienst drastisch verminderen. Van zodra enkele trekkers hun schouders onder het project zetten en zich bijscholen in het fruit, wordt ieder fruitproject een succes! ■

HET PÖPPELMANN- EFFECT:

**100 % recycleerbare  
plantenpot, kunststofaandeel  
100 % van huishoudelijke  
afvalinzamelsystemen  
(PCR HW)\*.**



Wij doen het.  
**Hulpbronnen efficiënter.**

\* behalve masterbatch en vulstof



**PÖPPELMANN**

**TEKU®**